

Civilsamhället har stor kraft att förändra – Det behövs en plattform utanför den offentliga sektorn!

I samtal med Hans Dahlman, Pensionär (tidigare folkhälsostrateg, Region Västmanland).

Vad var det som väckte ditt intresse för att samarbeta med projektet?

– Jag blev inbjuden tidigt i projektet, och var också en samverkanspart i och med att jag arbetade inom folkhälsoområdet inom Region Västmanland. Jag upplevde att det inte fanns möjlighet att driva de här frågorna inom de offentliga verksamheterna. Det fanns mer kraft, energi och engagemang hos de människor som stod bakom idéerna i projektet. Civilsamhället har stor kraft att förändra, då pratar jag om brukarorganisationerna, föreningslivet och folkbildningen.

Projektets bidrag till utveckling

Vad har projektet bidragit med som är viktigt för dig/din organisation?

– Jag är pensionär i dag, men min tidigare erfarenhet av projektet är att det har bidragit till att ta bort den formella ”stämpel” som man får om man lider av psykisk ohälsa. Den stämpeln finns även inom de offentliga verksamheterna. Det uttrycks genom ett fyrkantigt bemötande, bland annat inom vård och omsorg. Projektet har lyft fram människan istället för ”diagnosen”, en människosyn som är vanlig inom de offentliga verksamheterna. Projektet har vidgat möjligheten för nya synsätt och för samverkan. Vi behöver i högre utsträckning fokusera på det vi vill åstadkomma och inte på problemen.

Vilka positiva skillnader kan du se till följd av det?

– De positiva skillnaderna är en ökad acceptans och förståelse för vad psykisk ohälsa och hälsa är. Attityderna och bemötandet förändras och blir mer öppna och positiva. Synen på vad psykisk hälsa är har också påverkats, det handlar om hur du upplever din livssituation och hur du kan fungera i samhället. Psykisk ohälsa är ofta förknippat med diagnoser. Jag upplevde också att det fanns en stor vilja att samarbeta med projektet och att stärka möjligheterna till samverkan. Energin och entusiasmen påverkade de offentliga organisationerna så att de såg möjligheter i stället för hinder. Projektet har utvecklat en ny plattform där man kan samverka med varandra kring psykisk hälsa.

Hur märker du effekter/skillnader/nytta för din organisation?

– I början var många skeptiska till att samverka med organisationer utanför den offentliga verksamheten. Men nu – när man sett effekterna – så har man upptäckt vilket mervärde som ges patienterna om den offentliga verksamheten samverkar med till exempel folkbildning och brukarorganisationer. Kan man fortsätta samverka på det sättet så kommer det att få positiva effekter för personer som har kontakt med vård, omsorg och stödverksamheter.

Projektets bidrag till samverkan

Hur har just samverkan bidragit till positiva effekter/skillnader/nytta för dig/din organisation?

– Det är som jag sa tidigare, det har öppnat upp synsättet inom offentlig sektor – att man måste hitta nya sätt att arbeta på för patienternas/brukarnas bästa. Samverkan bidrar också till ökad kunskap inom organisationer och mellan organisationer.

Vad blir ditt/ert nästa steg i det fortsatta arbetet för en bättre psykisk hälsa genom samverkan?

– Som pensionär kan jag tänka fritt kring hur det fortsatta arbetet skulle kunna se ut. Det skulle behövas en plattform för samverkan utanför den offentliga sektorn. En plattform som omfattar kompetens, metoder och verksamhet, som kan bidra kring att förbättra den psykiska hälsan. Den plattformen skulle bli en bra och kraftfull samverkanspart för offentlig sektor.

Projektets bidrag till förändring i samhället

Vad anser du/ni att projektet visat på behövs i samhället, för att förbättra den psykiska hälsan?

– Ska man arbeta med hälsofrämjande insatser, så måste det ske utanför de offentliga verksamheterna. Vård, stöd och omsorg i alla former är ofta fokuserade på det sjuka eller på sociala brister. Detta behöver kompletteras med en ny plattform för samverkan kring hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser.

Utifrån ditt perspektiv som samverkanspartner, på vilket sätt har projektet bidragit till ökade möjligheter att prata om den psykiska ohälsan?

– Projektet har erbjudit många arenor där människor har kunnat mötas och föra samtalet om både psykisk ohälsa och hälsa. Dessa arenor har också varit ett stöd i att förändra människors synsätt både på sig själva och andra. Jag upplever också att rädslan och stigmatiseringen kring psykisk ohälsa har minskat och kunskapen ökat.